

НАЦІОНАЛЬНА КОМІСІЯ З ЦІННИХ ПАПЕРІВ ТА ФОНДОВОГО РИНКУ

вул. Князів Острозьких, 8, корпус 30, м. Київ, 01010, тел.: (044) 280-40-95, 254-23-31

E-mail: info@nssmc.gov.ua, сайт: www.nssmc.gov.ua, код згідно з ЄДРПОУ 37956207

від _____ 20__ р. № _____ На № _____ від _____ 20__ р.

Професійна асоціація учасників ринків капіталу та деривативів

вул. Є. Сверстюка, 19, оф. 311,
м. Київ, 02002

Національна комісія з цінних паперів та фондового ринку (далі – Комісія) враховуючи зміни, які відбулися у законодавстві, та за результатами проведеного аналізу фінансової звітності інвестиційних фірм, повідомляє наступне.

Згідно із частиною четвертою статті 59 Закону України «Про ринки капіталу та організовані товарні ринки»:

здійснення грошових розрахунків за правочинами щодо цінних паперів, вчиненими на організованих ринках капіталу та поза ними, за умови проведення розрахунків за принципом «поставка цінних паперів проти оплати», забезпечуються **кліринговою установою** або Центральним депозитарієм цінних паперів чи Національним банком України;

грошові розрахунки, передбачені цією частиною, здійснюються у встановленому Національним банком України порядку шляхом переказу коштів банками та Національним банком України та/або відображення в порядку, встановленому Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку, в системі клірингового обліку особою, яка провадить клірингову діяльність, зміни обсягу прав та зобов'язань щодо коштів між сторонами деривативних контрактів, сторонами правочинів щодо фінансових інструментів та щодо валютних цінностей, а також сторонами товарних операцій, укладених на організованому ринку та поза ним, з відображенням переходу права вимоги на кошти, в тому числі припинення зобов'язань щодо коштів за результатами неттінгу.

Згідно із частиною п'ятою статті 59 Закону України «Про ринки капіталу та організовані товарні ринки» клірингові установи та Центральний депозитарій цінних

ДОКУМЕНТ СЕД АСКОД

Сертифікат 4FD4BFDE9E1BAF3A040000008E6600007B310100

Підписувач Шаповал Юрій Іванович

Дійсний з 27.05.2022 16:48:25 по 27.05.2023 16:48:25

Національна комісія з цінних паперів та фондового ринку

№ 16/11738 від 13.12.2022

паперів для здійснення розрахунків у системі клірингового обліку та/або організації проведення розрахунків використовують виключно рахунки, відкриті в Національному банку України, якщо такі розрахунки здійснюються в національній валюті, а також рахунки, відкриті в інших банках, у тому числі іноземних, які відповідають критеріям, встановленим Національним банком України, якщо такі розрахунки здійснюються в іноземній валюті.

ПАТ «Розрахунковий центр з обслуговування договорів на фінансових ринках» (далі – Розрахунковий центр) має ліцензії на провадження професійної діяльності на ринках капіталу: клірингової діяльності з визначення зобов'язань та клірингової діяльності центрального контрагента і відповідно є особою, яка провадить клірингову діяльність, а саме **кліринговою установою** та надає **наступні клірингові послуги**:

1. відкриття та ведення клірингових рахунків та клірингових субрахунків учасників клірингу;

2. облік прав та зобов'язань за правочинами щодо цінних паперів, вчиненими на організованому ринку капіталу та поза ним у власних інтересах учасника клірингу та/або в інтересах клієнтів та/або контрагентів учасника клірингу, облік інформації про кошти та цінні папери, що внесені для здійснення розрахунків або організації проведення розрахунків за правочинами щодо цінних паперів;

3. кліринг прав та зобов'язань за правочинами щодо цінних паперів;

4. здійснення грошових розрахунків за правочинами щодо цінних паперів за принципом «поставка цінних паперів проти оплати».

Згідно із частиною другою статті 15 Закону України «Про депозитарну систему України» в редакції, яка діяла до 2020 року, Розрахунковий центр – це **банк**, що функціонує у формі акціонерного товариства, відповідно до Закону України «Про банки і банківську діяльність».

Законом України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо спрощення інвестицій та запровадження нових фінансових інструментів» № 738-IX від 19.06.2020 до Закону України «Про депозитарну систему України» було внесено ряд змін, зокрема була виключена стаття 15. Таким чином, відповідно до згаданого закону, **Розрахунковий центр втратив статус банку**.

Відповідно до Прикінцевих та перехідних положень Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо спрощення інвестицій та запровадження нових фінансових інструментів» № 738-IX від 19.06.2020, Національному банку України до 1 січня 2021 року необхідно було відкрити рахунок Розрахунковому центру для забезпечення здійснення зазначеним товариством грошових розрахунків як **кліринговою установою**.

Відповідно до [Методичних рекомендацій щодо заповнення форм фінансової звітності](#), які можуть застосовуватися підприємствами, організаціями та іншими юридичними особами (далі - підприємства) усіх форм власності (крім банків і бюджетних установ та підприємств, які відповідно до законодавства застосовують міжнародні стандарти фінансової звітності), затверджених наказом Міністерства фінансів України від 28.03.2013 № 433, у статті «Гроші та їх еквіваленти» відображаються готівка в касі підприємства, **гроші на поточних та інших рахунках у банках**, які можуть бути вільно використані для поточних операцій, а також грошові кошти в дорозі, електронні гроші, еквіваленти грошей.

Враховуючи зазначене, **кошти**, які передані інвестиційною фірмою Розрахунковому центру і використовуються ним як кліринговою установою для проведення грошових розрахунків у системі клірингового обліку та/або організації проведення розрахунків **не можуть бути відображені інвестиційною фірмою** у статті «Гроші та їх еквіваленти», оскільки згідно з вимогами законодавства Розрахунковий центр не є банком.

З огляду на викладене та з метою забезпечення правильного та достовірного відображення у бухгалтерському обліку та фінансовій звітності інвестиційних фірм грошових коштів клієнтів (у випадках, якщо ці кошти не обліковуються на позабалансовому рахунку), НКЦПФР пропонує обліковувати та відображати зазначені кошти, як **дебіторська заборгованість**.

Підсумовуючи наведене, НКЦПФР просить ПАРД довести до відома своїх учасників інформацію щодо правильного відображення в бухгалтерському обліку та фінансовій звітності операцій із коштами клієнтів та недопущення помилок у майбутньому при здійсненні та відображенні зазначених операцій.

Член Комісії

Ю. ШАПОВАЛ